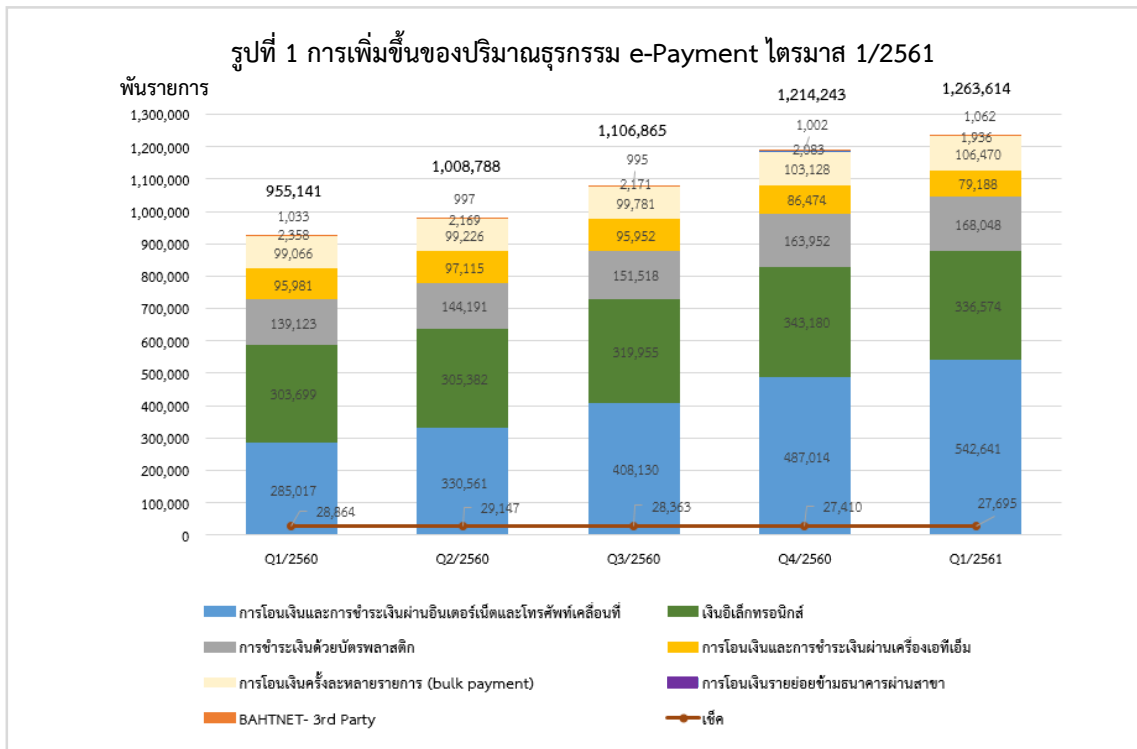

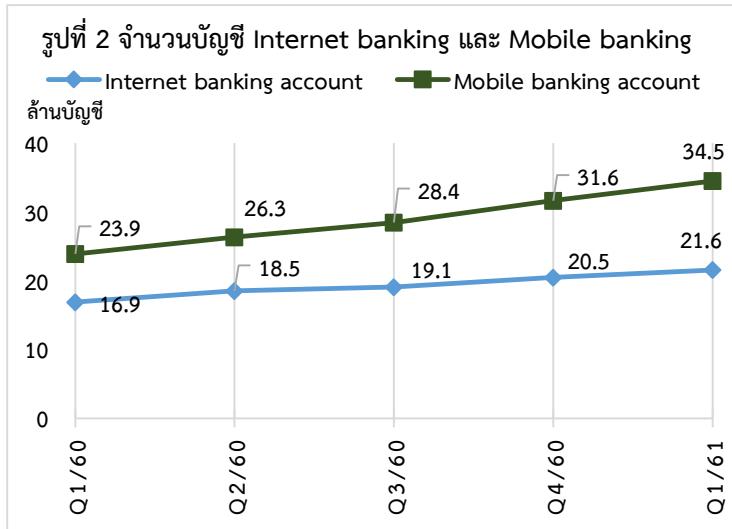
ในไตรมาส 1 ปี 2561 การใช้ e-Payment ยังคงเติบโตทั้งในเชิงปริมาณและมูลค่า โดยบริการที่เติบโตเด่นชัดที่สุดยังคงเป็นบริการโอนเงินและการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile banking) สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการที่คุ้นชินกับเทคโนโลยีมากขึ้น และธนาคารมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ธุรกรรมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ในไตรมาส 1 ปี 2561 มีจำนวน 1,263 ล้านรายการ คิดเป็นมูลค่า 94.3 ล้านล้านบาท ปริมาณการใช้งานยังโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเติบโตร้อยละ 32.3 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน มูลค่าธุรกรรมเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ธุรกรรมการโอนเงินและการชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีอัตราเติบโตสูงสุดที่ร้อยละ 90.4 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน สวนทางกับการโอนเงิน/ชำระเงินผ่านเครื่องเอทีเอ็มและการโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารผ่านสาขาซึ่งมีอัตราหดตัวร้อยละ 17.5 และ 18 ตามลำดับ และเป็นการหดตัวลงมากกว่าไตรมาสที่ผ่านมา เนื่องจากประชาชนเริ่มหันมาใช้บริการออนไลน์มากขึ้นแทนการใช้บริการที่เครื่องเอทีเอ็มและสาขา

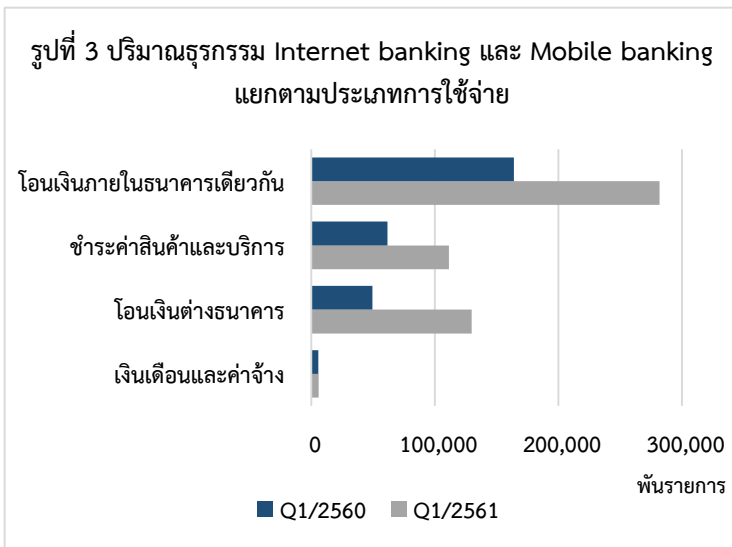

การใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภทยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สวนทางกับปริมาณการใช้เช็คที่ลดลง โดยในไตรมาส 1 ปี 2561 การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ เช่น บัตรเดบิต บัตรเครดิต เติบโตร้อยละ 20.7 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยเพิ่มขึ้นจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเดบิตเป็นหลัก การใช้เงินอิเล็กทรอนิกส์เติบโตร้อยละ 10.8 จากการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ การเติมเงินโทรศัพท์มือถือ และการโอนเงิน e-Money สำหรับบริการการโอนเงินของภาคธุรกิจก็เติบโตต่อเนื่อง โดยการโอนเงินผ่านระบบ Bulk Payment เติบโตร้อยละ 7.4 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และการโอนเงินมูลค่าสูงผ่านระบบ BAHTNET- 3rd Party เติบโตร้อยละ 2.8 ส่วนการใช้เช็คมีอัตราหดตัวลงร้อยละ 4.05 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ตามแนวโน้มที่ภาคธุรกิจหันมาใช้ e-Payment มากขึ้น

การโอนเงินและชำระเงินผ่านช่องทาง Internet banking และ Mobile banking

จำนวนผู้ใช้ Mobile banking เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประชาชนเริ่มเปิดบัญชี Mobile banking สำหรับการโอนเงิน เติมเงิน และชำระเงินในชีวิตประจำวันมากขึ้น ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2561 บัญชี Mobile banking มีจำนวน 34.5 ล้านบัญชี เติบโตขึ้นร้อยละ 44 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากธนาคารต่างๆ ได้พัฒนา Application ที่ใช้งานง่าย สะดวกและรองรับธุรกรรมหลากหลายประเภทมากขึ้น ขณะที่บัญชี Internet banking มีจำนวน 21.6 ล้านบัญชี เพิ่มขึ้นร้อยละ 28 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

ประชาชนนิยมทำธุรกรรมโอนเงินและชำระเงินผ่านช่องทาง Internet banking และ Mobile banking มากขึ้น สอดคล้องกับการเติบโตของจำนวนบัญชีที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับธนาคารเน้นการประชาสัมพันธ์การใช้งาน Internet banking และ Mobile banking อย่างเด่นชัด ทำให้ธุรกรรมผ่านช่องทาง Internet banking และ Mobile banking ในไตรมาส 1 ปี 2561 มีอัตราเติบโตอย่างต่อเนื่องจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยการโอนเงินข้ามธนาคารเพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 162 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้บริการพร้อมเพย์ผ่านช่องทาง Mobile banking

ที่มีอัตราเติบโตของปริมาณธุรกรรมมากขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25 ต่อเดือน การโอนเงินธนาคารเดียวกันเพิ่มขึ้นร้อยละ 72 และการชำระค่าสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 81.1 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

หากพิจารณาพฤติกรรมการใช้งานพบว่า มูลค่าต่อรายการของธุรกรรมลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า จาก 27,035.93 บาทต่อรายการ เป็น 17,379.36 บาทต่อรายการ สะท้อนถึงแนวโน้มพฤติกรรมของประชาชนที่เริ่มมีความคุ้นเคยและใช้บริการชำระเงินและโอนเงินผ่านช่องทาง Internet banking และ Mobile banking ในชีวิตประจำวันมากขึ้น

การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์และเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)¹

จำนวนบัตรอิเล็กทรอนิกส์²

จำนวนบัตรอิเล็กทรอนิกส์ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ณ ไตรมาส 1 ปี 2561 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 100.5 ล้านใบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยส่วนใหญ่เป็นบัตรเดบิต ซึ่งมีจำนวน 61.5 ล้านใบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.4 รองลงมาเป็นบัตรเครดิตที่มีจำนวน 20.9 ล้านใบและยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่บัตรเอทีเอ็มมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมการใช้บัตรเดบิตแทนบัตรเอทีเอ็มที่หมดอายุมากขึ้น

(หน่วย : ล้านใบ)

จำนวนบัตรอิเล็กทรอนิกส์	ไตรมาสที่ 1/61	change (YoY) ³
บัตรเอทีเอ็ม	18.1	-5.1%
บัตรเดบิต	61.5	11.4%
บัตรเครดิต	20.9	6.6%
รวมทั้งสิ้น	100.5	7.0%

ธุรกรรมการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์⁴

การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ในไตรมาสที่ 1 ปี 2561 มีปริมาณธุรกรรม 747 ล้านรายการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า และมีมูลค่า 3.6 ล้านล้านบาท โดยมีมูลค่าเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ 4,784 บาทต่อรายการ สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนเริ่มมีความคุ้นชินกับการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยนิยมใช้บัตรเดบิตและบัตรเครดิตชำระเงินผ่าน Internet banking มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่เป็นการถอนเงินสดที่เครื่อง รองลงมาเป็นการชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย

ประเภทบัตร	ปริมาณ (ล้านรายการ)	มูลค่า (พันล้านบาท)	มูลค่าเฉลี่ย (บาทต่อรายการ)
บัตรเอทีเอ็ม (Change YoY)	43 (-29.1%)	216 (-25.1%)	5,010 (5.7%)
บัตรเดบิต (Change YoY)	559 (8.3%)	2,856 (0.2%)	5,107 (-7.5%)
บัตรเครดิต (Change YoY)	145 (12.4%)	504 (9.0%)	3,472 (-3.0%)
รวมทั้งสิ้น (Change YoY)	747 (5.9%)	3,575 (-0.7%)	4,784 (-6.2%)

- การทำธุรกรรมที่เครื่อง ATM/CDM ส่วนใหญ่เป็นการถอนเงินสดและเบิกเงินสดล่วงหน้าแต่มีอัตราการเติบโตที่ลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า คิดเป็นอัตราการเติบโตเชิงปริมาณที่ร้อยละ 6.4 และเชิงมูลค่าร้อยละ 3.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ในขณะที่ธุรกรรมการโอนเงินและการชำระเงินที่เครื่อง ATM/CDM มีปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 20.6 และร้อยละ 16.3 ตามลำดับ จากการที่ประชาชนเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรมมาใช้ Mobile banking ในการโอนเงินและชำระเงินมากขึ้น
- การชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย ผ่านบัตรเดบิตและเครดิตเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมการใช้บัตรเดบิตในช่วงที่ผ่านมาทำให้ปริมาณและมูลค่าการใช้บัตรเดบิตชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขายเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 52 และร้อยละ 35.4 ตามลำดับ โดยการใช้บัตรสำหรับธุรกรรมรายย่อยมากขึ้น เห็นได้จากมูลค่าเฉลี่ยที่ลดลงอยู่ที่ 1,965 บาทต่อรายการ ด้านการชำระเงินด้วยบัตรเครดิต มีปริมาณ 115.6 ล้านรายการ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 382 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 และร้อยละ 7.7 ตามลำดับ มูลค่าเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ 3,303 บาทต่อรายการ
- การใช้บัตรเดบิตและบัตรเครดิตผ่านช่องทางออนไลน์ยังขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง จากพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ผ่านบัตรอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นคิดเป็นปริมาณ 22.2 ล้านรายการ มูลค่า

¹ ข้อมูลธุรกรรมการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ที่ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน(Bank) และมีใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตาม พ.ร.ฎ. e-Payment และเป็นข้อมูล e-Money ที่ไม่รวมบัตรเติมเงินโทรศัพท์มือถือ

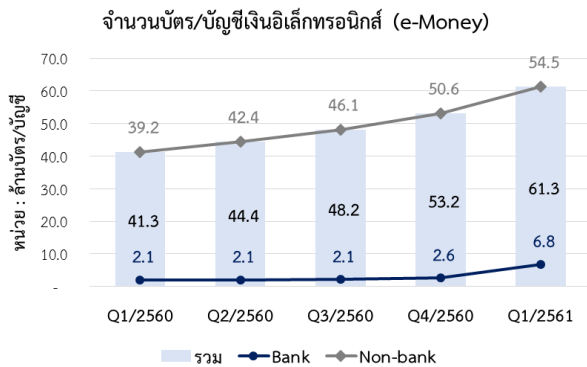
² ข้อมูลรวมธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และบริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน

³ อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 1 ปี 2560

⁴ เป็นข้อมูลเฉพาะธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน ไม่รวมสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

46.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าร้อยละ 62.8 และร้อยละ 24.4 ตามลำดับ โดยมีมูลค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 23.6 อยู่ที่ 2,079 บาทต่อรายการ ทั้งนี้ การใช้บัตรเดบิตชำระเงินผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างมาก มีปริมาณ 6.4 ล้านรายการ คิดเป็นมูลค่า 5.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 104.1 และร้อยละ 41.3 ตามลำดับ

จำนวนบัญชี e-Money⁵

การใช้บริการ e-Money มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ให้บริการหลักยังคงเป็น Non-bank ซึ่งมีจำนวน 54.5 ล้านบัญชี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.9 ของจำนวนบัญชี e-Money ทั้งหมด โดย ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2561 มีจำนวนบัญชี e-Money ทั้งสิ้น 61.3 ล้านบัญชี เพิ่มขึ้น 20 ล้านบัญชี หรือร้อยละ 48.7 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

ธุรกรรมการใช้เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)

ปริมาณธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นการชำระค่าสินค้าและบริการ รวม 336.6 ล้านรายการ คิดเป็นมูลค่า 39,123 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตเชิงปริมาณที่ร้อยละ 10.8 และเชิงมูลค่าที่ร้อยละ 35.8 ตามลำดับ โดยมูลค่าเฉลี่ยสำหรับการใช้จ่ายอยู่ที่ 116 บาทต่อรายการ ซึ่งมูลค่าการใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เติมน้ำมันโทรศัพท์มือถือและอื่นๆ ตามลำดับ ในขณะที่มูลค่าการเติมเงินเฉลี่ย

อยู่ที่ 436 บาทต่อรายการ ทั้งนี้ ธุรกรรมส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 มาจากการใช้บริการผ่าน Non-bank ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายมูลค่าต่ำเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการที่เป็นธนาคารซึ่งมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อรายการสูงกว่า

ประเภทผู้ให้บริการ	การใช้จ่าย			การเติมเงิน		
	ปริมาณ (ล้านรายการ)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าเฉลี่ย (บาทต่อรายการ)	ปริมาณ (ล้านรายการ)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าเฉลี่ย (บาทต่อรายการ)
Bank	0.8	3,149	3,886	2.3	5,346	2,359
YoY (%)	-1.5%	-33.6%	35.6%	432.9%	122.0%	-58.3%
Non-bank	335.8	35,974	107	93.2	36,253	389
YoY (%)	10.9%	36.0%	22.7%	115.3%	36.2%	-36.8%
รวมทั้งสิ้น	336.6	39,123	116	95.5	41,598	436
YoY (%)	10.8%	35.8%	22.5%	118.4%	43.3%	-34.4%

⁵ จำนวนบัญชี หมายรวมถึง จำนวนบัตร e-Money และ จำนวนบัญชี e-Money ทั้งที่เป็น Card-based และ Network-based อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4 ปี 2559